వన్ వే ట్రాఫిక్

శ్రీ పెద్దిభొట్ల సుబ్బరామయ్య

"ఏమండీ తాతగారూ! ఐదున్నర అవుతున్నది. మధ్యాహ్నం వస్తానన్నారుగా? మరి త్వరగా బయలుదేరండి" అన్నాడు మధు గుమ్మంలో నుంచుని. అతడు తెల్లని ప్యాంటూ, షర్టూ ధరించి 'ట్రిమ్'గా తయారై వచ్చాడు.

అతనిమాటలు విని, అరవైయేళ్ల ముసలాయన క్రింద చాపమీద కూర్చుని పాలు చల్లారుస్తున్న కోడలివంక చూశాడు. ఆమె తల పైకెత్తి కనుబొమలు ముడిచి "ఎక్కడికో ప్రయాణం కట్టినట్టున్నారే. సినిమాకా ఏమిటి? నిన్న డాక్టరు ఏం చెప్పాడో గుర్తులేదూ? మీవంటికి చలిగాలి అసలు తగలనేకూడదని చెప్పాడుగా!" అన్నది. ఆయన ఏమీ మాట్లాడలేదు. మధు మాటిమాటికీ రిస్టువాచీవంక చూసుకుంటూ తొందరపడుతున్నాడు. ఆయనకేమీతోచలేదు. దీనంగా కోడలివంకచూసి, "కాదమ్మాయీ యివాళ మధ్యాహ్నం ఏవో మాటల సందర్భంలో మధు 'ఇవాళే కొత్త సినిమా విడుదల అయింది. నేను వెడుదామనుకుంటున్నాను.' అన్నాడు. 'మీరూ రాకూడదండీ తాతగారూ' అని అడిగాడు కూడా. నేనేమో నువ్వు అడ్డు చెప్పవులే అని భరోసాతో "సరే వస్తానని అన్నాను" అన్నాడు. ఆమె పాలగ్లాసు మామగారికి అందిస్తూ 'ఏమో! బాబూ మీది అసలే గాజుకాయవంటివళ్లు. పైగా పెద్దతనం. నా కసలు యిష్టంలేదు" అన్నది. ఆయన ఏమీ మాట్లాడలేకపోయాడు. కొద్ది కొద్దిగా పాలు చప్పరిస్తూ, అలాగే కూర్చున్నాడు. ఆమె స్నానాలగదిలోవున్న భర్తకు తువ్వాలు యిచ్చేందుకు లోపలికి వెళ్ళింది. గుమ్మం అవతలినుంచి మధు "తాతగారూ! త్వరగా కానివ్వాలి. అసలే టిక్కెట్లు దొరకవేమోనని అనుమానంగావుంది. మీరు ఆలస్యంచేస్తే ఏమీ లాభంలేదు. బుక్కింగు కట్టేస్తారు" అంటున్నాడు.

ముసలాయన పాలగ్లాసు క్రిందపెట్టి తలపైకెత్తేసరికి మొహం తుడుచుకుంటూ కొడుకు లోపలిగదిలోనుంచి హాల్లోకి వచ్చాడు. ఆయన నెమ్మదిగా "ఒరే సారథీ" అని పిలిచాడు. అతడు పిలుపువిని "ఏం నాన్నా?" అంటూ దగ్గరికిరాగానే నెమ్మదిగా "మన యిల్లుగలవారిఅబ్బాయి సినిమాకువెడుతూ నన్నూ రమ్మన్నాడురా. నాకోసం వచ్చి ముందుగదిలో కాచుకుని వున్నాడు. అమ్మాయేమో 'వీల్లేద'ని అంటున్నది. నువ్వు కాస్త చెప్పిచూడరా. ఈ ఒక్కసారికే. ఇక ఎప్పుడూ అడగను" అన్నాడు.

సారథి నవ్వి, "మీరు మరీ పసిపిల్ల లవుతున్నారేం నాన్నా! ఏమీ ఫరవాలేదు. మీరు వెళ్ళండి. దానికి నేను చెబుతాన్లెండి" అన్నాడు. ముసలాయన ఉత్సాహంగాలేచి కళ్ళజోడు సవరించుకుని, చెప్పులు తొడుక్కుని, చేతికర్రకోసం వెదుకుతూవుండగా కోడలు ముందుగదిలోకి వచ్చింది. ఆమె అంతా అర్థంచేసుకుని, "అయితే, నేను చెప్పినమాట వినరన్నమాట. వెళ్లితీరవలసిందేనా?" అని అడిగింది. ముసలాయన ఆగిపోయాడు. సారథి నవ్వి, "పోనివ్వవే పాపం! ఎంత సరదా పడుతున్నారో. ఈ వక్కసారికేలే" అన్నాడు. ఆమె భర్తకెదురు చెప్పలేక "సరేబాబూ! మీయిష్టం. నాకెందుకు మధ్య నిష్ఠూరం" అంటూ చేతికర్ర వెదికి మామగారికి అందించింది.

ఆయన ఉత్సాహంగా నడుస్తూ, ముందుగదిలోకి వచ్చేసరికి మధులేచి "అమ్మయ్య! వచ్చేశారా! ఇంత ఆలస్యం చేశారేం తాతగారూ? మనం త్వరగా నడవాలి. ఇప్పటికే టిక్కెట్లిస్తూవుంటారు. పైగా కొత్త సినిమా. జనం విపరీతంగా వుంటారు కూడా" అంటూ నడవటం ప్రారంభించాడు. నడుస్తున్నంతసేపూ మధు కొత్తగా విడుదలఅయిన ఆ సినిమాతీసినవారి గొప్పదనమూ, ఇంతకుముందు వారు తీసిన సినిమాలన్నీ వరుసగా రజతోత్సవాలు జరుపుకున్న వివరమూ, అందులో నటీ నటుల గొప్పదనమూ వివరిస్తూనే వున్నాడు. ఒక సెంటరులోకిరాగానే ముసలాయనఆగి మధును భుజంతట్టి ఆపి, "ఇంకా ఎంతదూరం ఆ హాలు?" అని అడిగాడు, ఆయాసంతో. మధు, "ఇంకెంత దూరమండీ, వచ్చేశాం, మరో పది నిముషాలు నడిస్తేచాలు" అన్నాడు. ముసలాయన పైపంచెతో మొహం తుడుచుకుంటూ, "నేనిక నడవలేను. రిక్షాఒకటి మాట్లాడుకుందాం నాయనా?" అన్నాడు. మధు, "అదేమిటండీ? ఇక్కడినుంచి 'వన్ వే ట్రాఫిక్' రిక్షాలోఅయితే ఎంతో చుట్టుతిరిగిపోవాలి. నడిచిపోతే అరమైలు కూడా లేదు" అన్నాడు. ముసలాయన "అయినాసరే. నేను నడవలేను బాబూ! అదుగో ఆ రిక్షాను పిలిచి మాట్లాడు" అన్నాడు. మధు వాచీవంక అనుమానంగాచూసి, తలపంకించి, "ఆల్‌రైట్! అంత నడవలేనప్పుడేంచేస్తాం? మీ యిష్టప్రకారమే కానివ్వండి" అంటూ రిక్షాను పిలిచి 'ఎక్కండి' అన్నాడు.

రిక్షా నడుస్తున్నంతసేపూ మధు ఆదుర్దాగా వాచీవంక చూసుకుంటూనే వున్నాడు. వుండి వుండి "ఏమోనండీ తాతగారూ! నాకు సినిమా అందుతుందనే నమ్మకంలేదు. మనం వెళ్లేసరికి 'హౌస్‌ఫుల్'అని బోర్డు తగిలించివుంటా రనుకుంటాను" అంటున్నాడు. అతని ఆదుర్దాచూస్తే ముసలాయనకు నవ్వు వచ్చింది.

సినిమాహాలు లైట్లతో దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోతున్నది. వారు రిక్షాలోనుంచి దిగేసరికి టిక్కెట్లు దొరకనిజనం కొంతమంది యిళ్లకు తిరిగిపోతున్నారు. గేటుతలుపుమీద "టిక్కెట్లు లేవు" అని బోర్డు తగిలించబడివుంది. ముసలాయన మధును వారించి, రిక్షావాడికి తాను డబ్బులిచ్చిపంపాడు. మధు దీనంగా "చూశారా తాతగారూ! నే నప్పుడే అనుకున్నాను. ఈ సినిమా

ఎప్పుడెప్పుడు విడుదల అవుతుందా అని జనం ఎదురుచూస్తున్నారు. మనం కాస్త ముందుగావచ్చివుండవలసింది. ఇప్పుడేమిటి చెయ్యడం?" అన్నాడు. ముసలాయన లైట్లవంకా, సినిమాహాలు ముందున్న నిలువెత్తు బొమ్మలవంకాచూసి, కాస్సేపాగి అతనివంక చూసి, "చూడు మధూ! ఇవాళ మా కోడలు చాలా కష్టంమీద వప్పుకుంది. మళ్ళీ అన్నప్పుడల్లా నన్ను రానివ్వరు. కాబట్టి దగ్గర్లో మరేదైనా సినిమా వుందేమో చూడు. మొదలుపెట్టినా ఫరవాలేదు" అన్నాడు.

మధు ఆలోచించి "ఈ ప్రక్కనే 'ఈశ్వర్ టాకీసు' వుంది. అక్కడ యిప్పుడే సినిమా ఆడుతున్నదో తెలియదు. ఆ హాల్లో ఎప్పుడూ యిరవై పాతిక యేళ్లనాటి తుక్కు ఫిలుములు వేస్తూవుంటారు. ప్రేక్షకులకోసం ఎదురుచూస్తూ వుంటారు. పదండిపోదాం" అంటూ దారి తీశాడు. ముసలాయన చేతిలో కర్రతో అతన్ని అనుసరించాడు.

వారిద్దరూ మరొక అయిదారు నిముషాలు నడిచి ఆ హాలు చేరుకున్నారు. హాలుపైన ఒక్కలైటుతప్ప మరేమీ అలంకరణలు లేవు. అక్కడ కూడా సినిమా మొదలుపెట్టారు. మధు టిక్కెట్లు తీసుకుంటూ, "ఎంతసేపయింది ఆట ప్రారంభించి?" అని అడిగాడు. టిక్కెట్లిచ్చేవాడు "అబ్బే! ఎంతసేపో ఎక్కడండీ. అయిదు నిముషాలు కూడా కాలేదు" అన్నాడు.

ఇద్దరూ హాలులోపలికి వెళ్ళి కూర్చున్నారు. హాలులోపల పంకాలు కూడా ఆడటంలేదు. అన్ని తరగతుల ప్రేక్షకులూ కలిసి పాతికమందిఅయినా వుంటారో,లేదో! రెండు మూడు నిముషాలు చూడగానే ముసలాయన గంభీరంగా మారిపోయాడు. ఆయనకు గుర్తువచ్చింది. ఆ సినిమా ఇరవైఅయిదు సంవత్సరాలనాటిది. అందులో కథానాయకుడిపాత్ర నిర్వహించింది తనే. తను వేసిన నాలుగైదు సినిమాలలోనూ యిందులో మాత్రమే ప్రముఖ పాత్ర లభించింది. తను వేసిన మిగిలిన పాత్రలు చాలా చిన్నవి. ఇది ఒక జానపద సాహసికగాథ. అందులో తానొక మామూలుసిపాయి. రాజకుమారిని ప్రేమిస్తాడు. రాజకుమారికూడా తనను ప్రేమిస్తుంది. రాణికీ, రాజుకూ యిది కంటకప్రాయంగావుంటుంది. వారా సిపాయిని అనేక విధాలుగా హింసిస్తారు. రాణిగారు, వెర్రివాడైన తన తమ్ముడికి రాజకుమారినిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యాలని పట్టుదలతోవుంటుంది. ఇంతలో కథలో మరొక మాంత్రికుడు వస్తాడు. చివరకు కథానాయకుడు మాయలనూ, మంత్రాలనూ జయించి మొసళ్ళతోనూ, పులులతోనూ పోరాడి, మాంత్రికుణ్ణిచంపి ప్రేయసిని దక్కించుకుంటాడు. ఆరోజులలో ఆ సినిమా విపరీతంగా ప్రజాదరణపొంది లక్షలకొద్దీ లాభాన్ని తెచ్చిపెట్టింది. ఆ సినిమా తీసిన ఒక రెడ్డి యిప్పుడేమయినాడో తెలియదు. ఇప్పుడది పాతబడిపోయి అక్కడక్కడ తెగిపోతున్నది. మాటలు సరిగా వినిపించటంలేదు. ఫిలుము కళాకాంతులు కోల్పోయి బాధగా నడుస్తున్నది. ముసలాయన సినిమా చూస్తుంటే అంతా జ్ఞాపకం తెచ్చుకున్నాడు. రాజూ రాణి పాత్రలను నిర్వహించిన వారిద్దరూ ఏమైపోయారో తనకు తెలియదు. రాజు పాత్ర ధరించినవాడు చాలా దురదృష్టవంతుడు. అతని యింటి చుట్టూ ఎప్పుడూ అప్పులవారు కాచుకునివుండేవారు. సినిమాలో 'విలన్'వేసినవాడు తెరమీద ఎంత క్రూరంగా, భయంకరంగా, నిర్దాక్షిణ్యంగా కనుపించేవాడో, నిజ జీవితంలో అంత సాధుశీలి, దయార్ద్ర హృదయుడు, దాత. 'చదువుకుంటున్నాను. బీదవాణ్ణి' అనీ, 'జబ్బుగావుంది. మందుకు డబ్బులేద'నీ, 'ఇళ్లు కాలిపోయాయి. నిలువ నీడలేద'నీ, 'వరద బాధితులం సాయం చెయ్యండి' అనీ ఎప్పుడూ ఎవరో ఒకరు అతనివెంట తిరుగుతూవుండేవారు. ఎవరినీ కాదనేవాడుకాదు. ఇచ్చే సమయంలో చేతి కెంతవోటువచ్చేదీ గమనించేవాడు కాదు. అందువల్ల ఎంత డబ్బు సంపాయించినా అతడు ఆస్తిపరుడు కాలేకపోయాడు. సినిమాపరిశ్రమలో ఎక్కువ అనుభవం వున్నందువల్లను, చాలా సినిమాలలో రక రకాల పాత్రలు నిర్వహించినందువల్లనూ అతడు తర్వాత ఎక్కడో రైలు ప్రమాదంలో మరణించినప్పుడు పత్రికలలో చిన్న అక్షరాలతో అతని మరణవార్త అచ్చువేసి సంతాపం ప్రకటించారు. రాణిగారి తమ్ముడిది హాస్యపాత్ర. ఆ సినిమా కొత్తగా విడుదల అయిన రోజుల్లో ప్రేక్షకులను ఆ పాత్ర కడుపుబ్బ నవ్వించేది. ఆవేషంవేసినవాడు నిజ జీవితంలో ఎప్పుడూ గంభీరంగా, నిరుత్సాహంగా, నీరసంగా వుండేవాడు. కదిలిస్తే వేదాంతం మాట్లాడేవాడు. అతడు తరువాత ఎప్పుడో "నా చావు కెవరు బాధ్యులుకారు" అని ఉత్తరం వ్రాసిపెట్టి తన గదిలో గూలంనుంచి ఉరిపోసుకుని ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. రాజకుమారి వేసిన ప్రమీల అనే ఆమె కిప్పుడు యాభైఏళ్ళు వుంటాయి. ఆమె కిప్పుడు ఏడెనిమిదేళ్ల మనవరాలుతప్ప మరెవరూలేరు. ఇంటి పెరటిలోవున్న కరివేపాకుచెట్టు ఆమెకు జీవనాధారం. ప్రతిరోజూ సాయంకాలంపూట కరివేపాకు కోసి కట్టలుకట్టి ఉదయమే మనవరాలిచేత ఒక బుట్టతో యింటింటికీ పంపిస్తుంది. వారు ఒక్కొక్కకట్ట తీసుకుని కాసిని బియ్యం ఆ బుట్టలో వేస్తారు. సినిమాలో తాను పాడిన ప్రేమ పాటలకు ప్లేబ్యాక్ పాడినవాడు యిప్పుడు భీమవరంలో వుంటున్నాడు. నాలుగేళ్లక్రిందట ఒకసారి ఏదో పనిమీద ఆవూరు వెళ్ళినప్పుడు అతని యింటికి వెళ్లాడు. అతడప్పుడు గ్రామఫోనుమీద తాను పాతిక యేళ్లక్రితం పాడిన పాటనే పెట్టుకుని వింటూ కూర్చుని వున్నాడు. ఆ రికార్డు పూర్తిగా అరిగిపోయి అసహ్యంగా వినిపిస్తున్నది. తననుచూసి అతడు ఆదరించి మాటల సందర్భంలో తన యింట్లో ఎవరికీ గ్రామఫోనులంటే యిష్టంలేదనీ, రేడియో వచ్చాక దాన్ని పూర్తిగా మూలపారేశారనీ, తానుమాత్రం మరెవరూ లేకుండాచూసి, అప్పుడప్పుడు యిలా వింటూవుంటాననీ చెప్పాడు.

కథలో తనకూ, దొంగల నాయకుడికీ మధ్య ముష్టియుద్ధం జరుగుతున్నది. ఆ సన్నివేశంలో ముసలాయన రక్తం ఉరుకులెత్తుంది. ఆయన ఆవేశంతో చేయి విసిరి, కుర్చీదెబ్బ తగలగా 'అబ్బా' అనుకున్నాడు బాధగా. మధు ఆశ్చర్యపోయి "ఏమిటి తాతగారూ?" అని అడిగాడు. ముసలాయన, "అబ్బే ఏమీలేదు" అన్నాడు. మధు కాస్సేపాగి "ఇవాళ పొద్దున్నేలేచి ఎవరిమొహం చూశామో, యీ తుక్కు సినిమాకు రావలసివచ్చింది. అయినా ఏం సినిమాలండీ. . . .ఆ పాత్రలూ, కథ అంతా అవాస్తవికంగా అసహజంగా వున్నాయి" అన్నాడు. ముసలాయనకు చాలా మనస్తాపం కలిగింది. ఆయన నెమ్మదిగా "నువ్వలా అనకోయ్!

ఆరోజుల్లోవాళ్లు కూడా తమకున్న అవకాశంలో బాగానే సినిమాలు తీశారు'' . . .అంటూవుండగా ఉన్నట్టుండి, ఫిలిమ్ ఆగిపోయింది. లైట్లు ఒక్కసారి వెలిగి, మళ్లీ ఆరిపోయాయి. కరెంటు పోయింది. ఉన్న కొద్దిమందిలోనూ ఎవడో యీలవేశాడు. మధులేచి బయటికి వెళ్లాడు.

ముసలాయన అలాగే కూర్చున్నాడు. ఆయనకు దాదాపు పదిరోజులక్రింద జరిగిన ఒక చిన్న విషయం గుర్తుకు వచ్చింది. ఆయన ఒకనాడు సాయంకాలం షికారువెళ్లి తిరిగి వస్తూవుండగా ఒక వీథిచివర నలుగురైదుగురు పిల్లలు ''కర్రాబిళ్లా' ఆడుతూ కనిపించారు. ఆయన కాస్సేపు ఆ ప్రక్కనే నిలబడి చూశాడు. ఆయనకు ఆ ఆటఅంతా జ్ఞాపకం వచ్చింది. చిన్నతనంలో పల్లెటూళ్లో యీ ఆట ఆడుతూవుంటే పట్టుదలలు హెచ్చి అన్నము, నీళ్లు కూడా మరిచిపోయేవారు. గొడ్లను కాచుకునే కుర్రవాళ్లు ఆట ధ్యాసలోపడి గొడ్లెటుపోయేదీ కూడా గమనించేవారుకాదు. ముఖ్యంగా ఆయన తన చిన్నతనంలో ఆ ఆటలో నిష్ణాతుడు. అతడు ఏ జట్టులోవుంటే ఆజట్టు గెలవటం తథ్యం. అతడు చేతికొద్దీ వేసిన దెబ్బకు ఆ కర్రముక్క 'కుయ్యో' మని గోలచేస్తూ, గింగిరాలు తిరుగుతూ ఫర్లాంగులకొద్దీ ఎగిరిపోయేది. . . .వాళ్ల ఆటచూస్తూ అదంతా జ్ఞాపకం చేసుకున్న ముసలాయనకు చిత్రమైన కోరిక కలిగింది. ఒకసారి చుట్టూ చూసి, దగ్గర్లో ఎవరూ లేరని తేల్చుకుని, ఆ కుర్రవాడి దగ్గరకువెళ్లి ''ఒక్కసారి నేను ఆడతాను. యిస్తావా?'' అని అడిగాడు. వాడు ఆశ్చర్యపోతూ, కొద్దిగా నవ్వుతూ ఆ ముసలాయనకు కర్రా బిళ్లా యిచ్చాడు. తన చేతిలోవున్న ఖరీదయిన చేతి కర్రను ఆయన ఆ కుర్రవాడి చేతి కిచ్చి ఆ కర్రా బిళ్లా అందుకున్నాడు. పిల్లలందరూ ఆ ముసలాయన వంక చిత్రంగా చూస్తున్నారు. ఆయన తన కెదురుగా కొద్దిదూరంలో నిలబడివున్న ముగ్గురు పిల్లలవైపు బిళ్లను కొట్టాడు. అది ముచ్చటగా ఎగురుతూపోయి ముందు నుంచునివున్న కుర్రవాడి చేతులలో పడింది. అంటే ఆయన 'ఛాన్సు' అయినట్టే అన్నమాట. పిల్లలందరూ యిదిచూసి కేకలుపెట్టారు. ఆయన ''మరొక్కసారి వేస్తాను'' అన్నాడు. మళ్ళీ ప్రయత్నం చెయ్యగా యీసారి అది రెండవవాణ్ణి వరించింది. మళ్ళా పిల్లలు అరిచారు. ముసలాయన మొహాన అప్పటికే స్వేదబిందువులు అంకురించాయి. ఆయన మళ్లీ ప్రాధేయపడుతున్నట్టు 'ముచ్చటగా మూడోసారి. ఇంక అడగనులే' అన్నాడు. వాళ్ళు 'సరే' నన్నారు. ఈసారి ఆయన జాగ్రత్తగా వాళ్లకు అందే వీలులేకుండా బిళ్లను నేల బారుగా వేశాడు. వాళ్లలో ఒకడు ముందుకువచ్చి దాన్ని మళ్లీ 'కంచా' దగ్గరికి విసిరాడు. అదృష్టవశాత్తూ అది కంచాకు దూరంగానే పడింది. దాన్ని ఆయన తన చేతిలోవున్న కర్రతో మూడు సార్లు కొట్టగలిగినంతదూరం కొట్టవచ్చు. ఆయన ఒకసారి బిళ్లను పైకిలేపుదామని ప్రయత్నించాడు. కాని అది మాట వినలేదు. రెండోసారి కర్రతో చివరను తాకించేసరికి అది తప్పనిసరి అయినట్టు ఒక అడుగు ఎత్తున లేచింది. ఆయన చేతిలోవున్న కర్రను బలమంతా ఉపయోగించి విసిరాడు. బిళ్లకు అది తగలనే లేదు. కాని ఆవూపుతో ఆయన జబ్బదగ్గర 'కలుక్కు'మని విపరీతమైన నొప్పి పుట్టింది. ఆయన జబ్బను ఎడమచేత్తో పట్టుకుని బాధగా 'అబ్బా' అనుకున్నాడు. తర్వాత పిల్లలందరూ ఆశ్చర్యంగా చూస్తూవుండగా, ఆ కుర్రవాడిచేతికి కర్రయిచ్చి తన చేతికర్ర అందుకుని ''మీరాడుకోండి నాయనా!'' అంటూ నెమ్మదిగా సాగిపోయాడు.

ముసలాయాన ఈ స్మృతినుంచి తేరుకునేసరికి హాల్లో లైట్లు వెలిగాయి. హాలు బయటవున్న కొద్దిమంది జనమూ నిరుత్సాహంగా లోపలికి వచ్చారు. వారి వాలకంచూస్తే కరెంటు రాకపోయినా, సినిమా చూడకపోయినా, వారికేమీ పట్టినట్టు లేదు. ఏదో డబ్బుపెట్టి వచ్చాం గనుక తప్పదు లెమ్మన్నట్టు, కరెంటు రాగానే నిరుత్సాహంగా లోపలికి వచ్చారు. మధు కూడా వచ్చి 'తాతగారూ! ఇంతసేపూ బయటికన్నారాక, యీ చీకటిగుహలో ఎందుకున్నారండీ?' అంటూ కూర్చున్నాడు.

మళ్లీ సినిమా ప్రారంభమైంది. మధు యింతసేపూ సణుగుతూనే వున్నాడు. 'ప్రొద్దునలేచి ఎవరిమొహం చూడటం వల్ల యీ డొక్కు సినిమా చూడవలసి వచ్చిందో' అని చాలాసేపు ఆలోచించాడు. తర్వాత పూర్వపువారి కసలు సినిమా తియ్యటం ఎలాగు చేతకాదు పొమ్మన్నాడు. ఆ కథ చాలాఅసహజంగా ఘోరంగా వుంద'న్నాడు. 'ఆ నటీనటులందరిలోనూ కళాకాంతులనేవి ఏ కోశానాలేవు పొమ్మ'న్నాడు. 'ముఖ్యంగా ఆ హీరో వేసినవాడు కేవలం ఎద్దు మొద్దు స్వరూపంలా వున్నాడే తప్ప, ప్రేమపాట పాడుతున్నప్పుడు, ఆ మొహంలో 'రొమాన్సు' కాగడాపెట్టి వెదికినా కనుపించటం లేదన్నాడు. ఇన్నీ అని చివరకు ''ఇవాళ యీ సినిమా చూడటం పాతికయేళ్లు వెనక్కు వెళ్లటంవంటిది. మనం చేసుకున్న కర్మ'' అని వూరుకున్నాడు.

ముసలాయన యిన్నీ వింటూనే సినిమాలో లీనమైపోయాడు. తర్వాత మరొక యిరవై నిముషాలు గడిచాక 'యింటర్వెల్' వచ్చింది. లైట్లు వెలిగాయి. మధు చాటుగా సిగరెట్టు కాల్చుకునేందుకు ఎత్తువేసి 'మీరిక్కడే కూర్చునివుండండితాతగారూ! హాలుబయట చలిగాలిగా వుంది. మంచుకూడా కురుస్తున్నది. మీవంటికి మంచిదికాదు' అనిచెప్పి బయటికి వెళ్లాడు. ముసలాయన కుర్చీలో సర్దుకుని కూర్చుంటూ ఎందుకో కుడివైపుకుచూసి మళ్లీ చూపులను మరల్చుకోలేకపోయాడు. ఆయనకు అయిదారు కుర్చీల అవతల వంటరిగా యిరవైయేళ్ళ వయసులోవున్న ఒక యువతి కూర్చునివుంది. పచ్చని శరీరమూ, తెల్లని చీరా, నెమలికంటిరంగు జాకెట్టూ, జుట్టుముడిమీద అర్ధచంద్రాకారంగావున్న పూలూ. . .తాంబూలచర్వణంతో ఎర్రబడిన పెదవులూ. . . . .ముసలాయన మనసులో ఏదో గుబులు బయలుదేరింది. ఆయన ఏదో జ్ఞాపకం చేసుకునేందుకు ప్రయత్నించాడు. తానెప్పుడో యిదేరంగు చీరె, రవిక ధరించి యిదే విధంగా సిగ అలంకరించుకున్న స్త్రీని చూశాడు. . .ఎప్పుడు?.... ఒక్కక్షణంలో మెరుపుమెరిసినట్టయి ఆవృత్తాంతమంతా జ్ఞాపకం వచ్చింది. 'అవును. . . . .యిదేరంగు రవిక, చీరె. . . .యిదే అలంకరణ' అనుకున్నాడాయన. వెంటనే ఆ ఉదంతమంతా సినిమారీలువలె మనోరంగంమీద నడిచింది.

దాదాపు మూడు సంవత్సరాల క్రిందట తనుకు పిత్రార్జితమైన భూమివున్నవూరికి వెళ్ళవలసివచ్చింది. ప్రతి సంవత్సరమూ ఆ పనిమీద వెళ్లే కుమారుడికి సెలవు దొరికే సూచనలు

కనుపించలేదు. అప్పటికే ఆయనమీద అన్నీ ఆంక్షలు. డాక్టర్లు శరీర శ్రమ పనికిరాదన్నారు. చలిగాలిలో తిరగకూడదన్నారు. వర్షపుచినుకు వంటిమీద పడకూడదన్నారు. వంటికి సరిపడనివీ, త్వరగా జీర్ణంకానివీ, వేడిచేసేవీ, అతి చలవచేసేవీ, నెమ్ముచేసేవీ.. ఏ వస్తువులూ తినకూడదన్నారు. మందు వేళతప్పకుండా సేవించాలన్నారు. ఇన్ని యిబ్బందులుండగా కోడలు, ఆయన యిల్లు కదిలేందుకు వప్పుకోలేదు. ఆయన కొడుక్కు సెలవు దొరక్కపోవటం నెపంగా తీసుకుని వాదించాడు. . . "ఎంతదూరమనీ..ఒకరోజు పని. . . . . . నాకూ యీ వయసులో వెడదామనిలేదు. . . . . అయినా అవసరం వచ్చినప్పుడు తప్పదుగా. కాస్తా కూస్తా కాదు. అయిదువందలు. . . . .నువు ఒక నెక్లెసుఅయినా చేయించుకోవచ్చు. . . . . .వేళకు పోలేకపోతే రైతులు తర్వాత సమాధానం కూడా చెప్పరు. ఇప్పుడువెళ్ళి కళ్లంలో కూర్చుంటేగాని లాభం లేదు. .. నాకూ విశ్రాంతిగా వుందామనేవుంది. అయినా యిప్పుడు వాడికి సెలవు దొరక్కపోతే ఎలా చెయ్యటం?" అని కోడలితో వాదించాడు. ఆయనకు లోలోపల, ఒక్కరోజయినా యీ ఆంక్షలన్నిటినీ తొలగించుకుని స్వేచ్ఛగా తిరిగిరావాలనే వుంది. ఆయన కుమారుడికి సెలవు దొరక్కుండా చెయ్యమని భగవంతుణ్ణి ప్రార్థించాడు కూడా. అలాగే అయింది. తర్వాత కోడలికి అవసరమైన హామీలన్నీయిచ్చి, కొడుకుదగ్గర సలహాలు తీసుకుని ఆయన బయలుదేరాడు. అవూరు స్టేషనుకు ఆరుమైళ్లదూరంలోవుంది. ఆయన రైలు దిగగానే ఒక బండి దొరికింది. అవూరు వెళ్ళి రైతుల దగ్గర డబ్బు వసూలు చేసుకుని ఆయన మళ్ళీ బయలుదేరే సమయానికి రైతులు "మా బళ్లన్నీ పనిమీద వుండిపోయాయి బాబుగారూ?" అన్నారు. ఆయన చప్పరించి, "ఆ! మీ కెందుకోయ్ శ్రమ. ఆరుమైళ్ల భాగ్యానికి బండి కావాలా? చిటికెలో నడిచిపోనూ. . . . ." అని బయలుదేరాడు. పొలాలపక్క రెండు గజాల వెడల్పున్న మట్టిబాట అది. బాట కిరుప్రక్కలా రక రకాల చెట్లు నిలువెత్తున దడికట్టినట్టు పెరిగివున్నాయి. స్టేషనునుంచి వచ్చేపోయ్యేబళ్లన్నీ మెయిన్‌రోడ్డుమీదనే వస్తాయి. అవూరినుంచి దగ్గరలోవున్న యితర వూళ్లకు పోవాలన్నా మెయిన్‌రోడ్డే దగ్గరి త్రోవ. ఈ చిన్న మట్టిబాట తను వచ్చేవూరినుంచి స్టేషనుకు మాత్రమే చేరుస్తుంది. అందువల్ల అక్కడ జనసంచారం చాలా తక్కువగా వుంటుంది. ముసలాయనకు అక్కడ నడుస్తూవుంటే చాలా హాయిగావుంది. ఆకాశం వింత వింత రంగులతో ముచ్చటగావుంది. రెండు మూడు పక్షులు ఆకాశంలో తీరికగా ఎగురుతూ విన్యాసాలు చేస్తున్నాయి. ఒక మైలుదూరం నడవగానే ఆయనలో కొద్దిగా అలసట కనుపించింది. అయినా లెక్క చెయ్యకుండా చేతికర్రను వూపుకుంటూ కూనిరాగం తీస్తూ నడక సాగించాడు. ఉన్నట్టుండి ఆయనకు తనముందు కొంతదూరంలో నడుస్తున్న ఒకామె కనుపించింది. ఆయనలో హుషారు హెచ్చింది. ఈల కూడా వేసుకుంటూ, ఆమెను కలుసుకోవాలని పట్టుదలతో, త్వర త్వరగా నడవటం ప్రారంభించాడు. ఆమె వెనకనుంచి చూస్తే చాలా అందగత్తెవలెకనిపిస్తున్నది. తెల్లనిచీరె, నెమలికంటెంరంగు జాకెట్టూ ధరించివుండి తలలో అర్ధచంద్రాకారంగా బంతిపూలు పెట్టుకుని, ముద్దబంతిపూవంటి పద్దెనిమిదేళ్ల ఆముద్దరాలు, పంచకల్యాణిగుర్రంవలె ఠీవిగా నడుస్తున్నది. ముసలాయన ఆమెను కలుసుకోవాలని యింకా త్వర త్వరగా నడిచి, చివరకు ఆమెకు చేరువగా రాగలిగాడు. ఆమె తనకంటె ఒక అడుగుమాత్రమే ముందువుంది. ఆయనకు కొద్దిగా ఆయాసం వచ్చింది. అయినా లెక్కచెయ్యకుండా హుషారుగా నడుస్తున్నాడు. మనసులో 'పిల్ల ఎంత అద్భుతంగావుంది. పిల్లఅంటే అలా వుండాలి...ఇంత వేడిగాలి కూడా ఆమెమీదినుంచి రావటంవల్లనేమో చల్లగా హాయిగా వుంది' అనుకున్నాడు. . . .ఇంతలో ఒక విసురుగాలి చిలిపిగా వీచింది. ఆ గాలికి ఆమె పమిటకొంగు జారిపోయింది. ఆమె నడుస్తూనే సవరించుకుని ప్రక్కకు చూసింది. ఆయనలో రక్తం పరుగులు తీసింది. విశాలమైన కాటుకకళ్లూ, వాడి కత్తులవంటి చూపులూ ఆయనను రెచ్చగొట్టాయి. ఆయన, 'ఏదయినా చెట్టుచాటు చూసుకుని ఆ పిల్ల చెయ్యిపట్టుకోవాలి. కాస్త పెనగులాడుతుంది. అంతే. . . .కాదనదు. . . .అంతగా అయితే జేబులోవున్న డబ్బులో పదో, పాతికో ఎర చూపించవచ్చు' అనుకున్నాడు. . .కొద్ది సేపట్లో ఆయనకల వేయిరెట్లుగా ఫలించినట్టు ఒక పెద్ద మర్రిచెట్టు కొద్ది గజాల దూరంలో కనుపించింది. ఆయన రక్తనాళాల్లో రక్తం వెచ్చగా పరుగులు తీసింది. ఆయన మరికాస్త పక్కకు జరిగి ఆ పిల్లకు మరీ దగ్గరగా నడవటం ప్రారంభించాడు. ఆ చెట్టుదగ్గర పడుతున్నది. ఆయన మరి కాస్త పక్కకు నడిచాడు. ఉన్నట్టుండి, ఆపిల్ల చెయ్యిపట్టుకుని ఆ చెట్టుచాటుకు లాక్కుపోవాలని ఆయన ఉద్దేశం. ఆ చెట్టు మరొక నాలుగైదు గజాల దూరంలోకి వచ్చింది. హఠాత్తుగా ఆపిల్ల ఆయన వంకకుతిరిగి 'తాతగారూ, మీ చేతికి గడియారం వున్నట్టుంది. . . .టైమెంత అవుతుందండీ?' అని అడిగింది. ఆయన నీళ్లుకారిపోయాడు. . . .నడకవేగం మందగించింది. . . .నెమ్మదిగా తన ముంజేతిమీద సిల్కులాల్చీ తప్పించి గడియారంవంకచూసి 'అమ్మా! మూడు గంటలవుతున్నది తల్లీ!' అని సమాధానం చెప్పాడు. ఆపిల్ల 'అమ్మో! చాలా ఆలస్యమైపోయింది!' అనుకుంటూ వడివడిగా నడిచి క్రమంగా కనుచూపు మేరలో దాటిపోయింది. ఆ మర్రిచెట్టు రానూ వచ్చింది. వెనకబడిపోనూ పోయింది. ముసలాయన చేతికర్ర వూతగానెమ్మదిగా నడిచాడు. ఆయన ఒక్క నిముషంలోనే నీరసించిపోయినట్టు కనుపించాడు. ఇంతదూరం నడవటంవల్ల కలిగే ఆయాసమూ, అలసటా కాళ్లనొప్పులూ అన్నీ యిప్పుడు ప్రారంభమైనాయి. ఆయన నెమ్మదిగా నడిచి స్టేషనుకు చేరుకునేసరికి పొద్దుగూకుతున్నది. మధ్యాహ్నం ఎప్పుడో రావలసిన రైలు ఆలస్యంగా వచ్చినందువల్ల ఆయనకు ఏ యిబ్బందీ కలగలేదు.

మధు వచ్చి మళ్లీ పక్కన కూర్చుని 'తాతగారూ, మీరేదైనా డ్రింకుగానీ, కాఫీగాని తీసుకుంటారా? తెచ్చిపెడతాను' అని అడుగుతూవుండగా ఆయన ఆ స్మృతినుంచి తేరుకుని 'వద్దులే, నాయనా!' అన్నాడు.

మళ్లీ లైట్లు ఆరిపోయి సినిమా ప్రారంభమైంది. అక్కడక్కడ తెగిపోతూ నెమ్మదిగా, నిర్జీవంగా, కళావిహీనంగా సాగింది సినిమా. ఆయన కథలో లీనమై శ్రద్ధగా చూశాడు. మధు వుండి వుడి యింకా సణుగుతూనే వున్నాడు. హాల్లో వున్న కొద్దిమంది జనమూ శ్రద్ధాసక్తులు లేకుండా కూర్చు

న్నారు. ముసలాయనకు కుడివైపున అయిదారు కుర్చీల అవతల కూర్చునివున్న యువతిని ఒకడు వచ్చి ఏదో మాట్లాడి వెంటనే తీసుకుపోయాడు. సినిమాలో పతాక సన్నివేశాన్ని ఆ రోజులలో లభ్యమైన హంగు లన్నిటితో చాలా జాగ్రత్తగా చిత్రీకరించాడు. కథానాయకుడి తల్లి కుమారుడి కోసం ఏడుస్తూవుండే దృశ్యమూ, రాజకుమారి ప్రియుడి కోసం వియోగ బాధతో పాటపాడే దృశ్యము, మాంత్రికుడు కథానాయకుణ్ణి నానాహింసలకూ గురిచేసే ఘట్టమూ, వెంట వెంటనే చిత్రీకరించారు. ఆరోజుల్లో అది ఒక కొత్త పద్ధతి. మధు పతాక సన్నివేశం చూస్తూ కూడా తల పట్టుకుని 'అబ్బ ! ఏమి సినిమారా బాబూ ! అమృతాంజనం డబ్బా వెంట తెచ్చుకున్నా బాగుండిపోయేది' అన్నాడు.

కొద్ది నిముషాల తర్వాత కథ సుఖాంతం అయింది. చివరి దృశ్యంలో రాజూ, రాణీ, పశ్చాత్తాపం చెందిన రాణిగారి తమ్ముడూ, కథానాయకుడూ, రాజకుమారీ, వరసగా నిలబడ్డారు. తెరమీద 'శుభం' అని పడింది. లైట్లు వెలిగాయి. జనం నిశ్శబ్దంగా హాలు బయటికి నడిచారు. ఎవరైనా 'బాగుంది' లేకపోతే 'బాగులేదు' అని అంటారేమోనని ముసలాయన జాగ్రత్తగా గమనిస్తూ బయటికి వచ్చాడు. కాని వారిలో ఒక్కరైనా సినిమా బాగోగులను గురించి పల్లెత్తు మాటాడకపోవడంతో ఆయనకు మరీ బాధ కలిగింది.

చల్లని గాలి వీస్తున్నది. ఆకాశంలో గచ్చకాయ రంగులో ఉన్న మేఘం చివర, మలినమైన గుడ్డలో కట్టబడిన ముత్యంవలె ఉన్నది చంద్రబింబం. హాలు బయట జనమే లేరు. ఇతర సినిమాలకు టిక్కెట్లు అందనివారు, ఇళ్లకు పోయేందుకు ఇష్టపడక, 'ఏదో ఒకటి చూద్దాము' ని ఆ హాలుకు వస్తారేమో ! వొళ్లమ్ముకునే ఒక ఆడది వీధిలైటు క్రింద క్రీనీడలో నిలబడిఉండి, 'ఎవరైనా వొస్తారేమోన'ని ఎదురుచూస్తున్నది.

ఇద్దరూ రిక్షా ఎక్కి బయలుదేరారు. ముసలాయన గంభీరంగా ఉన్నవాడల్లా ఒక్కసారి 'ఇదేమిటోయ్ ? ఇందాక మనం వచ్చినదోవ కాదే యిది ?' అని అడిగాడు. మధు 'అది అంతేనండి తాతగారూ ! వన్ వే ట్రాఫిక్. బళ్లూ, అవీ అటు పొయ్యేందుకు వీలులేదు. ఇటు వచ్చే వీలూ లేదు. ఏ దోవలోనూ ముందుకు పోవటమే తప్ప వెనక్కు వచ్చే వీలుండదు' అని సమాధానం చెప్పాడు.

ముసలాయన గంభీరంగా నవ్వుకుని 'అవును. జీవితమూ అటువంటిదే. ముందుకు పోవటమే గాని వెనక్కు వచ్చే వీలు లేదు. ముందుకు కదలటం కూడా మన చేతుల్లో లేదు.' అనుకున్నాడు. రిక్షా చల్లని గాలి తెరలను చీల్చుకుంటూ, గుడ్డి వెన్నెలలో వడివడిగా సాగిపోయింది.

ఓం తత్ సత్

సుఖజీవిత సేవ

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచ్చారిగారి

"మేల్‌మాయిల్ మందు"

ప్రపంచములో ప్రఖ్యాతిగాంచిన మేహ, కుష్టురోగ నివారిణి-
మేహ కుష్ఠవ్యాధివల్ల కష్టపడువారలకు పునర్జన్మమిచ్చు అద్భుత
సంజీవి-మేహరోగ నివారణ నూనె, లేహ్యము.

నల్లమేహ, ఎఱ్ఱమేహ, పొడలు, మేహరణములు, తిమురు్లు, మతిమాంద్యము, కుష్ఠములు, పిత్తకారితము. సూతక వ్యాధులు, వాతము, గుల్మము, తెలుపు, ఉష్ణం, గ్రంధి, కాళ్లుచేతులు మంటలు, రక్తబలహీనం, గజ్జి, దురద, వీర్యనష్టం, మూలవ్యాధి, మలబద్ధకము మొదలైన అన్ని విధముల దుర్ వీరు వ్యాధులను అతి సులభముగా పోగొట్టును.
40 రోజులు (1 మండలము) నూనె, లేహ్యము 7-0-0 తపాల్ ఖర్చు వేఱు; వివరములకు కేట్లాగులో చూడవచ్చును.

శ్రీ పరమాత్మ తైలము (స్నానమునకు శ్రేష్ఠమైనది)

కండ్లు మంట, కనుచూపు తక్కువ, మెదడు ఉష్ణం, ముక్కులో రక్తము కారుట, కామాల, దగ్గు, గసదగ్గు, శ్వాసకోశమునందు గలుగు అన్ని వ్యాధులను నివర్తి చేసి రక్తశుద్ధిని కలిగించి దేహమునకు సుఖము నిచ్చును.

★

నేరులో రాగోరువారు గమనించవలసినది :

జనుల సౌకర్యమును అనుసరించి ప్రతి ఆదివారము - గురువారము ఉ॥ 9 మొదలు సా॥ 6 వరకు "విరించిపురం" రైల్వేస్టేషనుకు దాపున ఇన్ను సాండులో మా "లక్ష్మీ విలాసం"లో కచ్చేరి వుందుము. నేరులో రాగోరువారు పై తరుణమును ప్రయోజనకరంగా చేసుకోవచ్చును.

K. T. కృష్ణమూర్తి ఆచ్చారి & సన్సు, 5/22, మేల్‌మాయిల్ పోస్టు (N. A. Dt.)